

GÜNDEM

En Uzun Gece: 15 TEMMUZ

Muhammet Emin GÜRDAMUR

Türkiye, 15 Temmuz gecesi tarihinin en ağır ihanetlerinden birine uğradı. TBMM, kuyruğunda Türk bayrağı arması olan savaş uçakları tarafından bombalandı, emniyet güçlerine ait binalar TSK envanterine kayıtlı helikopterlerle tarandı ve halk en küçük vidasına kadar kendi parasıyla aldığı tanklar tarafından ezildi. İhanet “çelik zırhlı duvar” olarak geldi, gecenin sonunda milletin “iman dolu göğsünde” paramparça oldu.

Fakat Türk Silahlı Kuvvetleri'nin içine sızan ve virüs gibi yayılan hainler, o gece kanlı planlarını tatbik etmek için düğmeye bastıklarında bir şeyi hesaba katmamışlardı; millî iradeyi korumak için çıplak elleriyle tankların karşısına çıkacak aziz milleti! 15 Temmuz, Türkiye için en karanlık ve en uzun gece olduğu kadar en muazzam geceydi de. O gece hain saldırılar sonucu şehit düşenlerin kanı vatan toprağına “Hakimiyet kayıtsız şartsız milletindir!” diye yeniden yazdı. O gece Çanakkale'yi geçilmez kılan ruh, İstiklal Harbi'ni emsalsiz bir destana çeviren azim yeniden tebarüz etti ve okyanus ötesi şer cephelelerinden tarafından üzerine atılan çelik ağı eşsiz bir refleksle parçaladı.

Milletin hafızasından uzun yıllar silinmeyecek kabus, 15 Temmuz akşamı 22:00 sularında Genelkurmay Başkanlığı'ndan silah sesleri duyulmasıyla başladı. Aynı dakikalarda başkentte alçak uçuşa geçen jetler, Genelkurmay'dan gelen silah seslerinin hayra alamet olmadığını pekiştirdi. Sesleri duyarak bina çevresine gelen kalabalığa helikopterden ateş açıldı. Genelkurmay Başkanlığı FETÖ/PDY üyesi teröristler tarafından ele geçirildi.

Halk, daha Ankara'da yaşanan olağandışı gelişmeleri anlamlandıramamışken bu kez televizyon ekranlarına İstanbul Boğaziçi ve Fatih Sultan Mehmet köprülerinin askerî araçlar tarafından tek yönlü olarak trafiğe kapatıldığını gösteren görüntüler düştü. Anadolu'dan Avrupa yakasına geçiş yönü tanklarla kapatılmıştı. İstanbul Atatürk Havalimanı'nı tanklar kuşatmış, 22:15 itibarıyla da havalimanına giriş çıkışlar durdurulmuştu. Sabiha Gökçen Havalimanı da askerler tarafından ele geçirilmişti.

Millet o saatlerde Türkiye'nin istikbali üzerine kara bir örtünün gerildiğini, millî iradenin ve demokrasinin zırhlı araçlarla teslim alınmak istendiğini yavaş yavaş fark etmekteydi. Bunu yapmaya kastedenlerin gözü öylesine dönmüş, öylesine kararmıştı ki, adı son yıllarda terörle mücadele ve şehitlerle gündeme gelen özel harekât polislerini Ankara Gölbaşı'ndaki merkezlerinde havadan vurmaktan imtina etmeyeceklerdi. Yıllarca bu milletin parasını, iyi niyetini, sınav sorularını, gençlerini ve umutlarını çalan ve gayrimillî güçlere peşkeş çeken akıl, şimdi son bir darbeye milletin istikbalini topyekûn karartıp onu efendilerine altın tepsi içinde sunacaktı.

Saatler 22:30'a geldiğinde İstanbul'da Vatan Caddesi'nde Emniyet binası önünden şiddetli çatışma haberleri gelmeye başladı. Ankara ve İstanbul'da muhtelif yerlerde sokağa çıkan askerî birlikler halkın tepkisiyle karşılaşılıyor, karşılarına çıkanlara ateş etmekten geri durmuyordu. Darbecilerin ele geçirmek istediği merkezlerden biri de TSK'nın seçkin birliklerinden oluşan Ankara Gölbaşı'ndaki Özel Kuvvetler Komutanlığı'ydı. Dışarıdan gelenler ve içerideki darbeciler ele ele verip kapıda bulunan nöbetçi askerî şehit etmek suretiyle komuta makamına çıkmak istediler. Makamda Niğde'nin Bor ilçesinden Astsubay Kıdemli Başçavuş Ömer Halisdemir vardı. Halisdemir, o sırada birlik dışında olan komutanı Tümgeneral Zeki Aksakallı'yı arayarak darbecilerin makamı teslim almaya geldiklerini bildirdi. Aksakallı, “Evladım, oranın namusu sensin, makamı teslim etme, geliyorum!” dedi. Bunun üzerine Astsubay Halisdemir sıradan bir asker olmaktan çıktı, şanlı bir tarihin, şerefli bir milletin en kritik anlarda ortaya çıkardığı kahramanlardan oluverdi. Beraberindekilerle Özel Kuvvetlere el koymaya

gelen generali başından vuran Halisdemir, çıkan çatışmada şehit düştü. Darbeye karşı ilk itiraz kurşunuydu bu. Peygamber ocağının onurunu bu ilk kurşunla yine bir Mehmetçik kurtarmıştı. Daha sonra Tümgeneral Aksakallı dışarıdan gelecek, birliğini ele geçirmeye teşebbüs eden darbecileri çatışarak etkisiz hâle getirecek, Türkiye genelinde cuntaya karşı operasyonları bu merkezden yönetecekti. Saatler ilerledikçe o ilk kurşunun ehemmiyeti daha iyi anlaşılacaktı.

Türk siyasi hayatı oldubittiye getirilmek suretiyle askıya alınmak isteniyordu. Saat 23:30'da Başbakan Binali Yıldırım bir televizyon kanalına bağlandı ve saldırıların bir "kalkışma olduğunu, bedelinin ağır şekilde ödeteleceğini" söyledi. Bu açıklamayla biraz olsun rahatlayan millet, aynı dakikalarda ekranların alt köşesine düşen son dakika haberiyle sarsılacaktı: "Genelkurmay Başkanı Orgeneral Hulusi Akar darbeciler tarafından rehin alındı!" İlerleyen saatlerde sadece Akar'ın değil, kuvvet komutanlarının da çeşitli şekillerde rehin alındıkları öğrenildi.

Bu sırada halk yavaş yavaş meydanlara, buldukları illerdeki askerî bölgelerin kapısına yığılmaya başladı. Belediye araçları zırhlı birliklerin önüne çekildi. Direniş sürüyor ve fakat kuşatma da aynı hızla devam ediyordu. Saat 00:09'u gösterdiğinde Millî İstihbarat Teşkilatı kampüsüne havadan ağır silahlarla saldırı başladı. Saldırıya ateşle karşılık verildi. O dakikalarda Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan uçağıyla Marmaris'ten İstanbul Atatürk Havalimanı'na doğru hareket etti. 00:13 itibarıyla herkesi dehşete düşüren, öfkeliendiren korsan bildiri TRT'de okundu. Bildirinin tekrar tekrar yayınlanması üzerine TÜRKSAT TRT'nin yayını kesti. Millî Savunma Bakanı bildirinin korsan olduğunu açıkladı. Ve saatler 00:26'da Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, bir televizyon kanalına bağlanarak, bu kalkışmayı gerçekleştirenlerin bedelini çok ağır biçimde ödeyeceğini söyleyerek, "Milletimizi meydanlara davet ediyorum." dedi. Darbeciler tarafından rehin tutulan Genelkurmay Başkanı Orgeneral Hulusi Akar'ın daha sonra ifade edeceği gibi, "Bu çağrı hainlerin gözlerindeki ışığı söndürmüştü." O andan itibaren millet, gündelik siyasi çekişmeleri bir yana iterek geleceğine sahip çıkmak üzere akın akın sokaklara döküldü. Cumhurbaşkanı'dan, başbakandan ve muhalefet parti liderlerinden art arda gelen açıklamalar milletin kararlılığını pekiştirdi, bir darbe daha görmek istemeyen Türkiye'yi bir uçtan bir uca bayrak gibi dalgalandırdı. Millet devletine sahip çıkmak için sokaklardaydı. 7'den 70'e, kadın erkek, zengin fakir, gidecek başka ülkesi olmayan bir millet, kendi iradesi dışında hiçbir gücün egemenliğini tanımadığını, tanımayacağını haykırdı. İsyani tazeydi. Fakat kökleri derinlerden, tarih boyunca milletin tercihine yapılan bütün müdahalelere duyulan öfkeden besleniyordu.

Erdoğan'ın Marmaris'te konakladığı ve gece yarısı ayrıldığı otel havadan ve karadan abluka altına alındı. Çıkan çatışmada iki polis şehit oldu. Vaktiyle herkese darbeci yaftası vuran azılı darbeciler 00.57'de TRT'nin yayını kesen TÜRKSAT'ın Gölbaşı'ndaki tesislerini askerî helikopterlerle taradı. Birkaç dakika sonra da Ankara Emniyet Müdürlüğü F 16'lar ve helikopterler tarafından vuruldu.

Sokaklara çıkıp tanklara karşı direnen halka bu toprakların kadim sesi kuvvet verdi. Ülke genelinde minarelerden yankılanan salalar, safları netleştirdi: Bir yanda millet, diğer yanda asker elbisesi giymiş teröristler vardı! Bir yanda bu toprakların çocukları, diğer yanda başka toprakların kuklaları vardı! Darbeye karşı direnişin en sert vuku bulunduğu yerlerin başında İstanbul Çengelköy geliyordu. Kuleli Askeri Lisesi'nden çıkan cuntacılar belli noktaları tuttu, Çengelköy Polis merkezine ağır silahlarla saldırdı. Halk karakolun önüne barikatlar kurdu. Saatlerce süren çatışmalarda ölen ve yaralananlar oldu. Bölgeye korku salmak isteyen cuntacı teröristler, sivil halktan 50 kişiyi rehin alıp bir kafeye doldurdular. Çengelköy'de o gece 1'i kadın 17 kişi hayatını kaybetti.

Sel olup yollara dökülen vatandaşlar 01:00 civarında İstanbul Havalimanı'na girmiş, orayı ele geçiren askerleri püskürtmüştü. 01:10'da 1. Ordu Komutanı Org. Ümit Güler, özel bir televizyon kanalına bağlanarak, "Küçük bir grubu temsil ediyorlar. Diğer birliklerle gerekli tedbirleri alıyoruz." şeklinde açıklama yaptı. Bu açıklamadan 10 dakika sonra da cuntacılar TSK internet sitesinde yeni bir korsan bildiri yayınlamaya, sokağa çıkma yasağı ilan ettiler. Çünkü sokaklar onların bütün planlarını altüst

etmekteydi. Bu sindirme saldırıları karşısında TBMM Genel Kurulu Salonu açıldı ve 01:39'da TBMM Başkanı İsmail Kahraman ve milletvekilleri Gazi Meclis'te yerlerini aldılar.

Darbeyi Akıncı 4. Ana Jet Üs Komutanlığı'ndan yöneten teröristler, komutanları da burada rehin tutmaktaydı. Lakin komutanların Genelkurmay Başkanlığı'nda rehin tutulduğunu zanneden halk, havadan ve karadan kesintisiz devam eden mermi sağanağı altında Genelkurmay binasına girmeyi başardı. "Komutanlarını kurtarmak" maksadıyla yanında yöresinde vurulup şehit düşenleri gören ve fakat sarsılmayan, geri dönmeyen o kalabalık, aslında İstiklal Marşı'nın tecessüm etmiş hâliydi: "Garbın afakını sarmışsa çelik zırhlı duvar / Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var!"

O gece sokağa çıkanlar millet olmanın hakkını vermek için seferber olmuşlardı: Jetler havalanmasın diye hasat edeceği tarlasını yakan köylüler, füze kamyonlarının lastiklerini kesen gençler, ele geçirdiği tankı yürütüp polise teslim eden vatandaşlar, kamyonu zırhlıların önünü kesen nakliyeciler, "Ben Türk askeriyim, siz kimin askerisiniz!" diyerek tankın önüne yatan Metin Doğan'lar, egzozlarını tıkamak suretiyle tankları etkisiz hâle getiren Danyal Şimşek'ler, kamyonu Taksim'e çıkan Şerife Boz'lar, tek başına tanklara meydan okuyan Safiye Bayat'lar, üzerinden iki tank geçen Sabri Ünal'lar, bir kışlanın önünde cesedi bulunmuş 16 yaşındaki Engin Tilbaç'lar, Telekom binası önünde milletin iletişimini koruyan Rizeli Murat Naiboğlu'lar, muhtar Mete Sertbaş'lar... Sokaklar cesur yüreklerle dolmuş, ülkenin uçuruma yuvarlanması en zor yerinden döndürülmüştü.

Polisin ve gerçek askerlerin mücadelesi sonucu saat 02.00'a geldiğinde ilk FETÖ/PDY üyesi askerler gözaltına alınacaktı. Bir milletin azmi ve kararlılığı karşısında duracak güç elbette olamazdı. O saatten sonra ihanet şebekesi ilmek ilmek çözülmeye başladı. Bir yandan çözülüyor bir yandan da bütün Türkiye'nin gözleri önünde cinnet getiriyordu. Boğaziçi Köprüsü'nde askerler halka ateş ediyor, Gölbaşı Polis Özel Harekât Daire Başkanlığı havadan vuruluyordu. Orada bu ülkenin zor günlerini omuzlayan, hemen hepsi Güneydoğu gazisi olan 50 polis şehit düşecekti. Saatler 02:20'yi gösteriyordu. Halk TRT'ye yürümüş ve polislerle birlikte darbecileri etkisiz hâle getirmişti. 02.30'da Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'ne girmeye çalışan 3'ü rütbeli 13 asker halk ve polis tarafından gözaltına alındı. Saat 02:40'a geldiğindeyse bu topraklar görebileceği en büyük hainliği görecekti: TBMM, jetler tarafından havadan defalarca bombalandı, savaş helikopterleriyle tarandı!

Bir yandan da gözaltılar devam ediyor, kalkışmaya iştirak eden subay, astsubay ve erler birer birer teslim oluyordu. Anadolu'nun derin irfanı burada devreye giriyor, biraz önce kendisine gözünü kırpmadan ateş eden askerlere gözaltına alındıktan sonra merhametle yaklaşıyor, kimi yerlerde askerler, "En büyük asker bizim asker!" sloganları eşliğinde teslim alınıyordu.

03.20'de Cumhurbaşkanı Erdoğan İstanbul'a geldi, coşkulu kalabalığa hitap etti, kalkışmayı "vatana ihanet" olarak nitelendirdi. 03:30'da çatışmaların yoğun olarak yaşandığı yerlerden olan İstanbul Büyükşehir Belediyesi önünde asker ve polis arasında sert çatışmalar çıktı.

03:40'da darbeciler kendilerine karşı en sert direnci gösteren polisler üzerine yönelik saldırılarını artırdı, Ankara Emniyet Müdürlüğü, savaş uçağı ve helikopter tarafından vuruldu. Arkasında milletin sel gibi desteğini bulan polis yılmadı. 04:00'te Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı Fetullahçı Terör Örgütü'yle irtibatlı yargı mensupları ve darbeci askerler hakkında gözaltı kararı verdi. Sabah 05:00'a geldiğinde polisler Genelkurmay binasını sarmış, askerlere "Teslim olun" çağrısı yapmıştı. 06:00'da durumun normaleştiğinin göstergesi olarak Atatürk Havalimanı'nda uçuşlar yeniden başlatıldı. Harbiye'deki TRT İstanbul Radyosu'nda bulunan askerler de teslim oldu. Aynı saatlerde İstanbul Boğazi sivil yetkililerce deniz ulaşımına kapatıldı.

Gece boyunca Ankara semalarını inleyen F-16'lardan korkmayarak Cumhurbaşkanlığı Külliyesi çevresinde toplanan halka 06.43'te iki bomba atıldı, saldırıda beş vatandaş şehit oldu. Ankara'da bunlar yaşanırken İstanbul'da Boğaziçi köprüsünde halka ateş

açan, insanları tanklarla ezen darbeciler halk ve polis tarafından etkisiz hale getiriliyordu.

Saat 08:30'a geldiğinde hayat bir yandan normale dönüyor, bir yandan da gece boyu yaşanan facia günün ilk ışıkları altında ortaya çıkıyordu. Haberlerde, Akıncı 4. Ana Jet Üs Komutanlığına operasyon düzenlendiği ve Orgeneral Hulusi Akar'ın kurtarıldığı açıklandı. Jandarma Genel Komutanlığı, polis özel harekât ekipleri tarafından ele geçirildi. FETÖ'ye mensup askerler etkisiz hâle getirildi.

Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu, 09:10'da terör örgütü FETÖ/PDY üyesi hakim ve savcılar için en ağır tedbiri almak üzere toplandı. 9:30'da örgüt üyesi 1374 TSK personeli gözaltına alındı. 10:07'de Genelkurmay Başkanlığı'ndan çıkan 700'e yakın er ve erbaş polise teslim oldu. Başta Akıncı üssü olmak üzere üslerdeki darbeciler teslim alınmaya başlandı. Jandarma Genel Komutanlığı boşaltılıp darbeye karışan askerler gözaltına alındı. Saatler 12.57'yi gösterdiğinde Başbakan Binali Yıldırım, Genelkurmay Başkanı Hulusi Akar ve ilgili bakanlar Çankaya Köşkü'nde basın karşısına çıkıp açıklama yaptı. Türkiye 15 Temmuz'da 250'ye yakın şehit verdi. Şehitlerin 3'te 2'si sivildi. 2 binin üzerinde insan çeşitli şekillerde yaralanarak hastanelere kaldırıldı.

Türkiye olayın fecaatini ilerleyen günlerde mobese görüntülerinin haber kanallarına servis edilmesiyle kare kare izleyecekti. Türk Silahlı Kuvvetleri bir hafta sonra yaptığı açıklamada, darbe girişimine katılan asker elbisesi giymiş terörist sayısının 8 bin 651 olduğunu belirtti. Generallerin yüzde 42'si gözaltına alındı. Darbe girişiminde 35 uçak, 37 helikopter, 246 tank ve zırhlı araç, 3 gemi, 3 bin 651 hafif silah kullanıldı.

Şehit olanlara Cenab-ı Allah'tan rahmet, yakınlarına sabırlar, yaralılara acil şifalar diliyoruz. Darbecilerin açtığı ateş sonucu yaralanan ve bir bacağını kaybeden hanımefendinin sözleri aslında 15 Temmuz'u millet açısından hiçbir boşluk bırakmamacasına hülasa etmekteydi: "Bir bacak bir şey değil. Vatanımıza feda olsun. Elhamdulillah vatanımız elimizde."